

Beat Victimization!

Onderzoek naar een psychomotorische weerbaarheidstraining met kickboks-oefeningen voor mensen met een psychotische kwetsbaarheid

Pilot studie

Onderzoeksteam
Elise van der Stouwe
Bertine de Vries
Joeske van Busschbach
Marieke Pijnenborg
André Aleman

Achtergrond

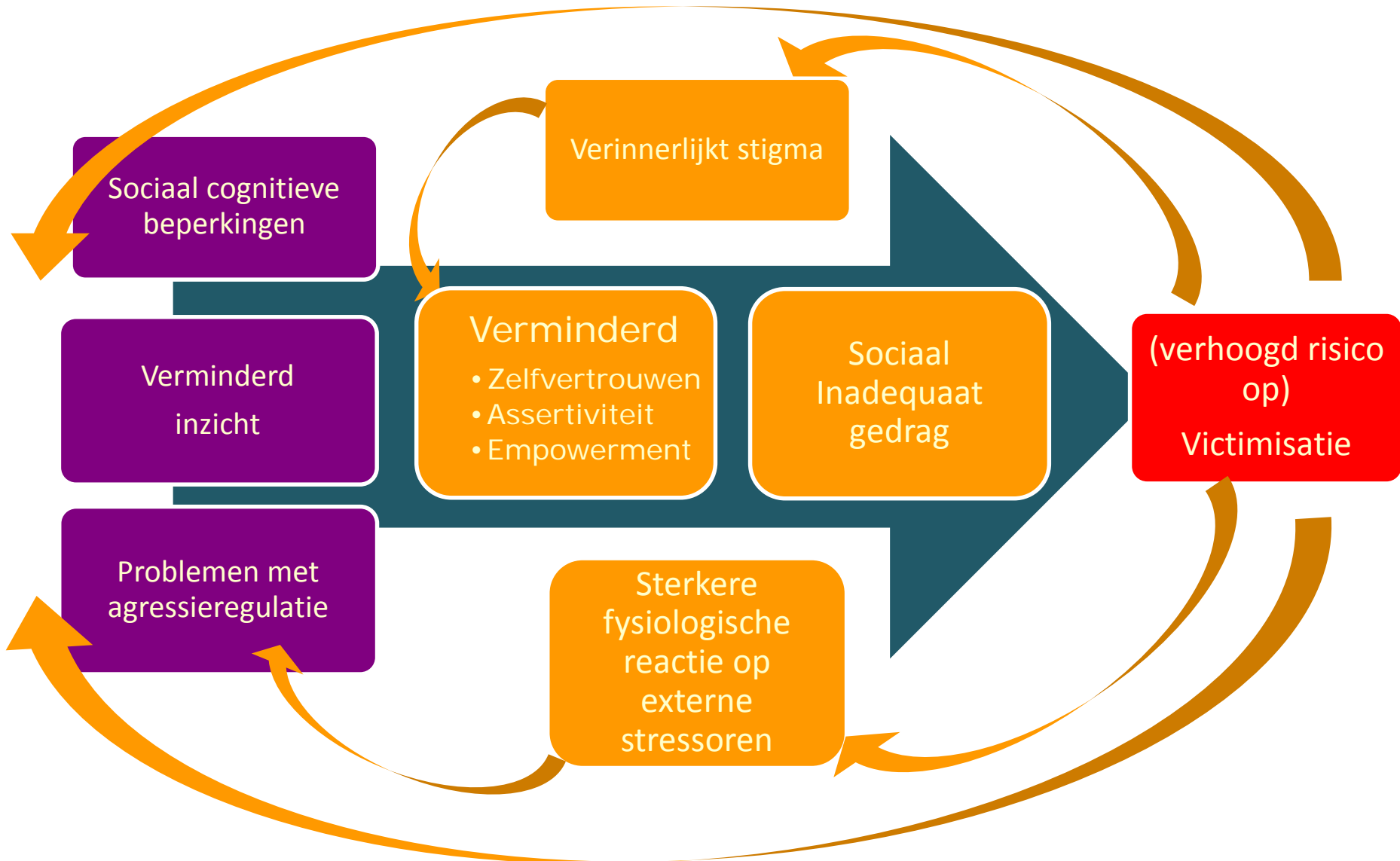
- Geweld tegen psychiatrische patienten
  - 47% slachtoffer van geweld (Kamperman e.a. 2014)
- Victimisatie en mensen met psychosen
  - ernstige fysieke bedreiging (39%)
  - fysiek geweld (51%)
  - seksuele victimisatie (32%) (Bengtsson-Tops & Ehliasson 2012)

Hoewel zowel patienten als zorgverleners aangeven dat er behoefte is aan een preventieve training, is er geen evidence based interventie beschikbaar

(Busschbach e.a. 2012)

Victimisatiemodel

Training

• **Psychomotorische benadering:** zelfvertrouwen, sociale interactie vaardigheden

(Holley et al. 2011; Malchow et al. 2013)

• **Weerbaarheidstraining:** zelfvertrouwen, assertiviteit, ervaren controle

(Brecklin, 2008)

• **Vechtsport:** agressie regulatie, sociale interactie vaardigheden

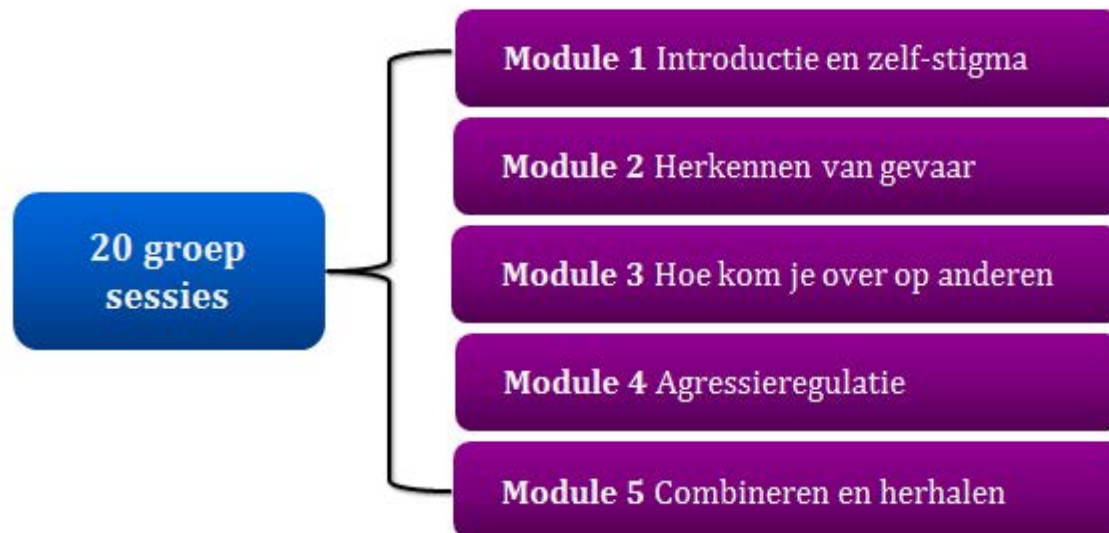
(Elling, Wisse, & Berk, 2010; Lakes & Hoyt, 2004)

→ Psychomotorische weerbaarheidstraining met kickboks-oefeningen

Training

- 20 wekelijkse groepsessies van 75 minuten
- Psychomotorisch therapeut & ervaringsdeskundige
- 8 deelnemers per groep

Doel van de pilot

- 1) Bekijken of a) patienten bereid zijn deel te nemen aan een interventie met kickboks oefeningen, en of b) behandelaren bereid zijn patienten te selecteren en door te verwijzen.
- 2) Evaluatie van het trainingsprotocol.
- 3) Exploratie van geschikte uitkomstmaten.

Selectie criteria

Inclusie

Leeftijd > 18 jaar

Diagnose in het psychosespectrum

Exclusie

Positieve symptomen PANSS > 5

Middelenafhankelijkheid
(misbruik mag wel)

Geschat IQ < 70

Co-morbide neurologische aandoening

Co-morbide persoonlijkheidsstoornis

Zwangerschap

Procedure

Selectie meting

PANSS, miniScan

Voormeting

Victimizatie: IVM (Kamperman et al.2014; CBS, 2009) & CTS2 (Straus et al. 1996)

Voor/na-meting

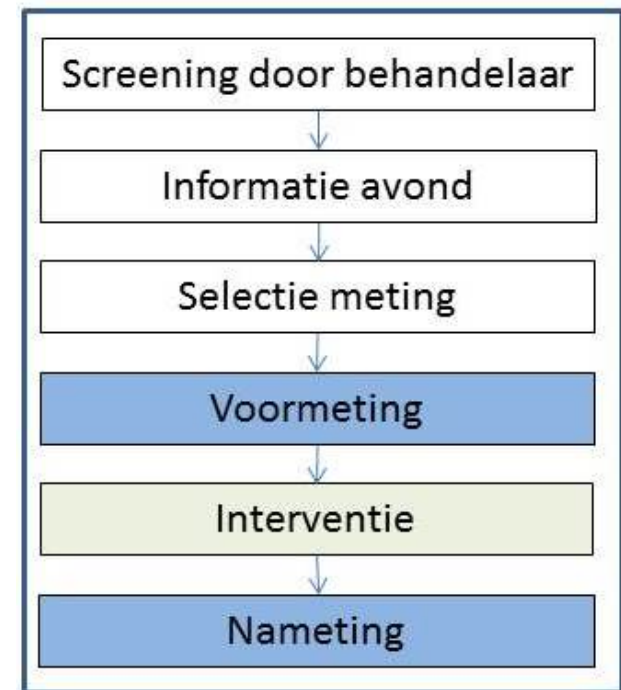
Sociaal gedrag: IOA (Dam-Baggen & Kraaimaat, 1999)

Aggressie regulatie: ZECV (van Elderen, Verkes, Arkesteijn, & Komproe, 1996)

Omgaan met conflicten: CTS2 (Straus et al. 1996)

Nameting

Subjectieve evaluatie vragen over de training

1. Bereidheid

Zijn patiënten bereid deel te nemen aan de training?

Ja, binnen 1,5 maanden drie trainingsgroepen vol.

Voormeting   24

Nameting   17

88% heeft 15 of meer sessies gevolgd

65% zelfs 18 of meer sessies

6 mensen kickboksen na 1,5 jaar nog wekelijks op reguliere sportschool

2. Trainingsprotocol

- **Aantal en duur van de trainingen**
- **Oefeningen**
  - Rustige opbouw in combinatie- en contactoefeningen
  - Afsluiten met intensief rondje trappen en stoten
  - Gecontroleerd sparren
  - Langer nagesprek en meer ontspanningsoefeningen

3. Meetinstrumenten

Voor

Victimatie : 58.3% van de deelnemers was **gevictimiseerd** in voorgaande 5 jaar.

Voor vs na

Sociaal gedrag

	Voor	Na	P
Spanning	106,9	105,3	.33
Frequentie	81,7	77,4	.77

Aggressie regulatie

	Voor	Na	P
Controle internaliseren	27,5	29,5	.07
Controle externaliseren	30,4	30,3	.96

'Wanneer ik kwaad ben probeer ik te ontspannen'

Conflict schaal

	Voor	Na	P
Onderhandelen	2,9	7,5	.001

'Ik heb een compromis voorgesteld om een ruzie op te lossen.'

Subjectieve ervaringen

Subjectieve evaluatie vragen over de training

Zevenpuntsschaal: helemaal niet mee eens (1) – helemaal mee eens (7)

Door de training...

	Mean	SD	Min	Max
Word ik minder snel slachtoffer	5.4	1.0	4	7
Geef ik mijn grenzen beter aan	5.4	1.1	3	7
Kan ik grenzen van anderen beter inschatten	5.3	0.8	4	7
Heb ik meer zelfvertrouwen	5.2	1.6	1	7
Geloof ik meer in mijn eigen kracht	5.5	1.2	3	7
Herken ik gevaarlijke situaties sneller	5.2	1.0	3	7
Voel ik me veiliger op straat	5.4	1.0	4	7

'Tevreden gevoel over mezelf.'

'Je kunt meer dan je denkt.'

'Meer zelfvertrouwen.'

'Begonnen met sporten, drink geen alcohol meer.'

'Ik loop rechterop in plaats van ingedoken.'

'Minder bang voor hangjongeren.'

'Ik ben afgevallen, betere conditie.'

'Ik durf meer.'

To take home

- 1) Mensen zijn zeker bereid deel te nemen aan de training.
- 2) De IVM, CTS2 en ZECV lijken geschikte meetinstrumenten. De IOA vervangen voor SIG.
- 3) Deelnemers hebben het idee dat de training effect heeft op de risicofactoren van victimisatie.

Vervolgstap: Multi-center RCT

Multicenter: UCP, Lentis, GGZ Drenthe, GGZ Friesland, GGZ Centraal, Arkin, Dimence.

RCT op basis van loting: 50% kickboksen (interventie-groep, 10 deelnemers)
50% befriending (controle-groep, 10 deelnemers)

Deelnemers uit beide groepen worden bijeenkomsten aangeboden.

Hartelijk dank!

Meer informatie?

Elise van der Stouwe
e.c.d.van.der.stouwe@rug.nl
Bertine de Vries
b.de.vries@rug.nl

Facebook: Beatvic studie